

DATOS IDENTIFICATIVOS

Lingua clásica: Lingua latina

Materia	Lingua clásica: Lingua latina			
Código	V01G160V01203			
Titulación	Grao en Estudos de Galego e Español			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1º	2C
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Filoloxía galega e latina			
Coordinador/a	Ledo Lemos, Francisco Jose			
Profesorado	Ledo Lemos, Francisco Jose			
Correo-e	ledolemos@uvigo.es			
Web	http://webs.uvigo.es/ledolemos			
Descrición xeral	curso básico de lingua latina			

Competencias de titulación

Código	
A1	Dominar a comunicación cos e coas falantes das linguas de estudo no grao, en diferentes contextos sociais, profesionais e culturais, desenvolvendo a capacidade de comprensión e expresión oral e escrita, con tolerancia cara á diversidade social e cultural como resultado de defender os dereitos fundamentais de igualdade social, de xénero, de raza e de orientación sexual, e os valores propios da democracia e a cultura da paz.
A2	Identificar, comprender e apreciar as principais contribucións das literaturas do español (en España e en América) e do galego, con especial sensibilidade para as literaturas emparentadas, como son as que corresponden ás linguas neolatinas e en particular a portuguesa
A3	Abarcar os fundamentos teóricos e aplicados que ofrecen os diferentes paradigmas lingüísticos, así como sintetizar, relacionar e describir as literaturas española, galega e lusófona nos seus distintos ámbitos culturais e sociais, períodos, xéneros e movementos
A4	Coñecer os métodos básicos do estudo e análise lingüística e literario
A5	Dispoñer dos coñecementos necesarios para a comprensión, análise, desenvolvemento, avaliación e aproveitamento dos recursos lingüísticos e literarios para o futuro profesional
A8	Formular razoamentos críticos nos ámbitos de estudo lingüístico e literario a fin de adquirir métodos sólidos de análise, que transcendan a simple aproximación intuitiva ás linguas e aos textos obxecto de estudo.
A12	Posuír unha conciencia crítica ante mecanismos de exclusión e discriminación das mulleres na linguaxe
B1	Que o estudantado demostrase posuír e comprender coñecementos dunha área de estudo que parte da base da educación secundaria, que se adoita atopar nun nivel que, se ben se apoia en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
B2	Que o alumnado saiba aplicar os seus coñecementos ao seu traballo ou a súa vocación dunha forma profesional, e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
B3	Que o alumnado teña a capacidade de reunir e interpretar os datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre os temas destacados de índole social, científica ou ética.
B4	Que as/os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado como non especializado
B5	Que o alumnado desenvolverse aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
---------------------------------	---------------------------------------

Traducir textos latinos clásicos e medievais de dificultade media.	A1 A3 A4 A5 A8	B1 B2 B3 B4 B5
Coñecer os elementos básicos da fonética, morfoloxía e sintaxe do latín e saber aplicalos.	A3 A4	B1 B3 B5
Coñecer un léxico latino elemental e recoñecer as súas derivacións etimolóxicas.	A1 A2 A4	B1 B2 B3 B5
Recoñecer as continuidades e as discontinuidades entre o latín e o galego e o castelán dos elementos fonéticos, gramaticais e léxicos.	A1 A3 A4 A5 A8	B1 B2 B3 B5
Coñecer os datos obxectivos que a lingüística histórico comparada aporta sobre os problemas do xénero gramatical.	A12	B3

Contidos

Tema	
Contexto histórico, lingüístico e cultural do latín	As orixes indoeuropeas. As linguas itálicas. A expansión do latín na antigüidade. Evolución e conservación do latín na Idade Media.
Fonética, fonoloxía e escritura	O alfabeto latino. A reconstrución da pronuncia na época clásica. A acentuación. Semellanzas e diferencias máis importantes entre o sistema fonolóxico latino e o galego e castelán.
Morfoloxía	A conjugación verbal. A declinación nominal e pronominal. O sufixo do comparativo de superioridade e de superlativo.
Sintaxe	O sistema de casos. Complementariedade entre casos e preposicións. A 'consecutio temporum' e os usos do subxuntivo. O segundo termo de comparación e o superlativo relativo. As oracións de relativo. Os participios e o xerundivo: participios concertados; participios absolutos; perifrástica. O infinitivo. O infinitivo con suxeito en acusativo. A construción 'persoal'. O xerundio: a súa complementariedade con infinitivos e xerundivos. O supino. A conxunción 'cum' e os seus usos. Os diferentes usos do 'ut'. O período condicional. Outras construcións subordinadas completivas. Outras construcións subordinadas circunstanciais.
Vocabulario	O enunciado dos verbos latinos. Listado dos verbos latinos máis frecuentes. O enunciado dos substantivos e dos adxectivos. Listado dos substantivos e adxectivos latinos máis frecuentes. Peculiaridades dos adverbios. Listado dos adverbios latinos máis frecuentes.
Tradución	Recomendacións para a tradución directa (de latín a galego ou español) e inversa (do galego ou español ao latín). O uso do dicionario.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	32	32	64
Resolución de problemas e/ou exercicios	11	66	77
Resolución de problemas e/ou exercicios	5	0	5
Probas de resposta curta	2	0	2
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Sesión maxistral	Exposición por parte do docente dos contidos gramaticais, coa aclaración de dúbidas puntuais que lle poidan plantexar os alumnos.
Resolución de problemas e/ou exercicios	A gramática explicada nas clases maxistras debe ser levada á práctica mediante exercicios específicos e traducións. A maior parte destes exercicios serán preparados primeiro na casa polos alumnos e corregidos despois nas clases prácticas. Por outra banda, en todas ou case todas as clases prácticas se proporá aos alumnos un exercicio que cada un deles deberá resolver individualmente e que será considerado como o principal mecanismo de avaliación.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	Cada estudante deberá asistir a un mínimo de dúas sesións de atención personalizada individual para resolver dúbidas, consultar avaliacións provisionais e comentar diversos aspectos do seu traballo no curso.
Resolución de problemas e/ou exercicios	Cada estudante deberá asistir a un mínimo de dúas sesións de atención personalizada individual para resolver dúbidas, consultar avaliacións provisionais e comentar diversos aspectos do seu traballo no curso.
Probas	Descrición
Probas de resposta curta	Cada estudante deberá asistir a un mínimo de dúas sesións de atención personalizada individual para resolver dúbidas, consultar avaliacións provisionais e comentar diversos aspectos do seu traballo no curso.
Resolución de problemas e/ou exercicios	Cada estudante deberá asistir a un mínimo de dúas sesións de atención personalizada individual para resolver dúbidas, consultar avaliacións provisionais e comentar diversos aspectos do seu traballo no curso.
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	Cada estudante deberá asistir a un mínimo de dúas sesións de atención personalizada individual para resolver dúbidas, consultar avaliacións provisionais e comentar diversos aspectos do seu traballo no curso.

Avaliación		
	Descrición	Cualificación
Resolución de problemas e/ou exercicios	Realización de probas escritas específicas nas que o alumnado demostre a súa capacidade para recoñecer a morfoloxía e sintaxe latina, e para traducir textos. Faranse ao longo de todo o curso.	70
Probas de resposta curta	Realización de probas escritas nas que o estudantado demostre que coñece determinados datos concretos da fonética ou gramática latina	15
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	Desenvolvemento dun tema, no que o estudante demostre a súa capacidade para integrar nun sistema diversos datos.	15

Outros comentarios sobre a Avaliación

N
a
s
e
g
u
n
d
a
c
o

Bibliografía. Fontes de información

DICIONARIOS ESCOLARES

Segura Munguía, Santiago, *Nuevo diccionario etimológico latín-español y de las voces derivadas*; Bilbao, Univ. de Deusto, 2006. ISBN 9788474857542

Iter 2000: *Diccionario ilustrado latino-español*, Barcelona, Sopena, 1999; ISBN 8430311548.

Diccionario ilustrado latino-español, español-latino (VOX-SPES) ISBN 9788471535962 [consultable en Internet: <http://www.scribd.com/doc/3283274/Diccionario-Vox-Latin>]

Glare P.G.W (ed.), *The Oxford Latin Dictionary*; Oxford, 1968-1982.

n

t

é

ñ

e

Gaffiot & Flobert: *Dictionnaire Latin-Français (Le Grand Gaffiot)*. París, Hachette, 2000 [consultable en Internet: <http://www.lexilogos.com/latin/gaffiot.php>]

Pódense atopar todo tipo de dicionarios latinos na seguinte páxina electrónica:
http://www.lexilogos.com/latin_langue_dictionnaires.htm

Guillén Cabañero, José, *Gramática latina histórico-teórico-práctica*; Salamanca, Ediciones Sígueme, 1963 [hai moitas reedicións]

Rubio, Lisardo, *Nueva sintaxis latina simplificada*; Madrid, Ediciones Clásicas, 1995

Segura Munguía, Santiago, *Gramática Latina*; Deusto, Universidad de Deusto [reimpresión da edición de 1954]; ISBN 9788474859255.

Ørberg, Hans H., *Lingua Latina per se illustrata, pars I: Familia Romana*; ISBN 9788895611099.

Rubio, Lisardo, *Nueva gramática latina: ejercicios*; Barcelona, Editorial Coloquio, 1985.

Bassols De Climent, M.: *Fonética Latina* (cun apéndice sobre "Fonemática latina" por S. Mariner), Madrid, 1976.

Baños, José Miguel (coordinador), *Sintaxis del latín clásico*; Madrid, Liceus; ISBN 9788498228441.

Monteil P., *Éléments de phonétique et de morphologie du latin*; París, 1970 [tradución española de C. Fernández: *Elementos de fonética y morfología del latín*, Sevilla 1992]

Niedermann M., *Précis de phonétique historique du latin*, París, 4ª edición, 1968.

Touratier Chr., *Syntaxe latine*, Louvain-la-Neuve, 1994, 754 p. (Bibliothèque des cahiers de l'Institut de linguistique de Louvain, 80).

Recomendacións

Outros comentarios

Cómpre que os alumnos teñan xa os coñecementos elementais que, en principio, se deben adquirir no bacharelato. Os alumnos que non teñan coñecementos previos de latín deberían adquirir pola súa conta os rudimentos no cuadrimestre previo a cursar a materia.

Suponse, por outra banda, que os alumnos teñen unha base relativamente sólida en fonoloxía, morfoloxía e sintaxe do galego e castelán.
